ECLI:LV:RIRTJ:2017:1003.C33395116.1.S

Lieta Nr.C33395116
Lietas arhīva Nr.C-2741-17/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2017.gada 3.oktobrī

Rīgas rajona tiesa Jūrmalas tiesu nams
tiesnese I.Jaunzeme,
tiesas sēdes sekretāre I.Štokmane,
piedaloties prasītājas pilnvarotajam pārstāvim /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „Latvenergo" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] AS „Latvenergo" 2016.gada 18.janvārī cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka /pers. B/ lietotajam dzīvoklim /adrese/ Babītes pagastā, Babītes novadā (turpmāk arī – Objekts), tika piegādāta elektroenerģija, par ko atbildētāja veica maksājumus, līdz ar to uzskatāms, ka starp pusēm tika nodibinātas faktiskās līgumiskās attiecības.

Prasītājas uzskaites datu bāzē Objektam piešķirts lietotāja numurs 1002483242.

[1.2] Lietojot elektroenerģiju, atbildētājai bija pienākums ievērot Ministru kabineta noteikumus „Elektroenerģijas tirdzniecības lietošanas noteikumi" Nr.793 un Nr.914, kas regulēja elektroenerģijas piegādi parāda rašanās laikā, un savlaicīgi veikt maksājumus par patērēto elektroenerģiju, taču atbildētāja norēķinus veica neregulāri.

[1.3] 2010.gada 4.augustā ar atbildētāju noslēgta Vienošanās par parāda atmaksu, kuru /pers. B/ izpildīja, taču pēc AS „Latvenergo" darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem Objektā ir izveidojies neapmaksāts elektroenerģijas uzkrājums par laika posmu no 2011.gada 1.decembra līdz 2013.gada 22.augustam par kopējo summu 306,32 *euro*.

Uz nosūtīto samaksas brīdinājumu atbildētāja neatsaucās, taču arī parādu neapstrīdēja, līdz ar to viņas rīcība vērtējama kā piekrišana parādam.

Līdz prasības celšanai tiesā atbildētāja savas saistības joprojām nav izpildījusi.

[1.4] Ņemot vērā pieļauto samaksas nokavējumu, prasītāja par laiku no 2013.gada 2.oktobra līdz 2015.gada 2.decembrim aprēķinājusi atbildētājai likumiskos sešus procentus gadā no neapmaksātās parāda summas, kuru apmērs ir 39,82 *euro*.

[1.5] Pamatojoties uz Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumu Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 29., 31.punktu, Ministru kabineta 2011.gada 29.novembra noteikumu Nr.914 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 27., 29.,32.punktu, Civillikuma 1432., 1763., 1765., 1770., 1775., 1779., 1811., 2021., 2107., 2109. un 2033.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas parādu 306,32 *euro*, likumiskos procentus 39,82 *euro* un tiesas izdevumus, kā arī atzīt prasītājas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neapmaksātās parāda summas.

[2] Atbildētājas rakstveida paskaidrojums par celto prasību tiesā nav saņemts.

[3] Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotais pārstāvis uzturēja prasību daļā par parāda 207,84 *euro* apmērā piedziņu, norādot, ka pēc prasības celšanas atbildētāja parāda segšanai veikusi maksājumu 214,14 *euro* apmērā.

[4] Atbildētāja/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradusies.

Civilprocesa likuma 56.^{2} panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka personai, kuras dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese nav Latvijā un kuras adrese ir zināma, tiesas dokumentus piegādā Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 13.novembra regulā (EK) Nr.1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes regulu (EK) Nr.1348/2000, paredzētajā kārtībā.

Tā kā atbildētāja savu uzturēšanās adresi norādījusi Apvienotajā Karalistē, par tiesas sēdes laiku un vietu viņai paziņots, ievērojot Padomes regulas noteikumus, proti, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētājas norādīto dzīvesvietu, izmantojot pasta pakalpojumus, kā to paredz regulas 14.pants. Tāpat arī tiesas pavēste atbildētājai nosūtīta uz prasības pieteikumā norādīto adresi.

Tiesa secina, ka apstiprinājums par tiesas dokumentu izsniegšanu /pers. B/ viņas norādītajā uzturēšanās adresē nav saņemts.

Civilprocesa likuma 59.panta pirmajā daļā noteikts, ka atbildētāju, kura adresi nevarēja noskaidrot saskaņā ar šā likuma 54.^{1} pantu vai kuram dokumentus nevarēja izsniegt adresē, kuru bija norādījis lietas dalībnieks saskaņā ar šā likuma 54.^{1} panta pirmo daļu, vai kuram tiesas dokumentus nevarēja izsniegt saskaņā ar šā likuma 56.^{2} pantu, aicina uz tiesu ar publikāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Ņemot vērā to, ka atbildētājas uzturēšanās adresē Apvienotajā Karalistē dokumentus nav bijis iespējams izsniegt, uzaicinājums viņai ierasties uz tiesas sēdi publicēts oficiālā izdevuma „Latvijas Vēstnesis" 2017.gada 3.jūlija laidienā Nr.130, taču uz sludinājumu atbildētāja nav atsaukusies, par savas neierašanās iemesliem tiesai nav paziņojusi, atlikt lietas izskatīšanu vai izskatīt lietu bez viņas piedalīšanās nav lūgusi.

No uzaicinājuma publikācijas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" ir pagājis vairāk kā viens mēnesis, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.panta ceturto daļu ir priekšnoteikums lietas izskatīšanai bez atbildētājas piedalīšanās.

Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos iemeslus lietas izskatīšanas atlikšanai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies prasītājas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi civillietas materiālus un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība uzturētajā daļā ir apmierināma daļēji turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[5.1] Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā konstatētie apstākļi liecina, ka starp pusēm nav noslēgts līgums par elektroenerģijas piegādi, taču atbilstoši prasības pieteikumā norādītajam, /pers. B/ lietotajam dzīvoklim /adrese/, Babītes pagastā, Babītes novadā, Objekta lietotāja numurs /numurs/, tika piegādāta elektroenerģija, par ko atbildētāja ir norēķinājusies.

Minētais apstiprinās ar lietā iesniegto 2010.gada 4.augusta Vienošanos par parāda 306,74 latu apmērā atmaksu un izdrukām no klientu apkalpošanas un norēķinu sistēmas par atbildētājas veiktajiem maksājumiem 2011.gada 24.maijā, 25.maijā, 13.oktobrī un 5.decembrī (lietas 15.-19.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1432.pantu, kas klusējot vai noteikti izteic savu piekrišanu, tas ar to ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskām sekām un nevar vairs vēlāk savu piekrišanu ierobežot.

Pamatojoties uz minēto, kā arī, ņemot vērā atbildētājas darbības, veicot norēķinus par piegādāto elektroenerģiju, tiesa atzīst par pierādītu, ka puses savstarpēji saistījušās uz faktisko līgumisko attiecību pamata.

[5.2] Saskaņā ar Civillikuma 2109.pantu, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

Savukārt Civillikuma 2021.pantā noteikts, ka no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pēc prasītājas darbinieku veiktās kontrolpārbaudes atbildētājas lietotajam dzīvoklim konstatēts neapmaksāts elektroenerģijas uzkrājums 306,32 *euro* apmērā par laiku no 2011.gada 1.decembra līdz 2013.gada 22.augustam.

Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu katra civiltiesiskā attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Tādējādi tiesa secina, ka atbildētājai bija saistoši gan Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumi Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (spēkā no 39.07.2009. līdz 15.12.2011.), gan Ministru kabineta 2011.gada 29.novembra noteikumi Nr.914 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (spēkā no 15.12.2011. līdz 01.04.2014.), kur cita starpā noteikts lietotāja pienākums norēķināties par norēķinu periodā apmaksājamo piegādātās elektroenerģijas apjomu atbilstoši izrakstītajam rēķinam.

[5.3] No lietas materiāliem redzams, ka 2012.gada 14.martā atbildētājai izrakstīts rēķins Nr.201043861995 par periodā no 2011.gada 1.decembra līdz 2012.gada 27.februārim patērēto elektroenerģiju 198,79 latu apmērā, kas atbilst 282,85 *euro* (lietas 12.lapa), savukārt 2013.gada 1.oktobrī prasītāja izrakstījusi atbildētājai rēķinu Nr.201200001310 par periodā no 2012.gada 28.februāra līdz 2013.gada 22.augustam patērēto elektroenerģiju 16,49 latu apmērā, kas atbilst 23,46 *euro* (lietas 13.-14.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu (..).

Rēķinos norādītajos apmaksas termiņos atbildētāja maksājumus nav veikusi.

2013.gada 12.novembrī prasītāja nosūtījusi atbildētājai brīdinājumu par parāda 215,28 latu jeb 306,32 *euro* apmērā samaksu līdz 2013.gada 10.decembrim (lietas 10.-11.lapa), taču uz nosūtīto brīdinājumu atbildētāja nebija atsaukusies.

No lietas materiāliem redzams, ka tikai pēc prasības celšanas, t.i., 2016.gada 31.oktobrī /pers. B/ veikusi maksājumu AS „Latvenergo" par summu 214,14 *euro*, ko apstiprina lietā iesniegtā uzziņa par veiktajiem maksājumiem (lietas 43.lapa).

Uz šī pamata prasītāja samazinājusi prasības summu, lūdzot piedzīt no atbildētājas parādu 207,84 *euro* apmērā, tomēr tiesa secina, ka veiktais aprēķins nav pareizs, jo atlikušās summas apmēru prasītāja noteikusi, prasības summā nepamatoti iekļaujot arī samaksāto valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

[5.4] Izvērtējot no atbildētājas piedzenamā parāda apmēru, tiesa ņem vērā, ka sākotnēji prasītāja lūdza piedzīt no atbildētājas parādu 306,32 *euro* un likumiskos procentus 39,82 *euro* apmērā, kopā 346,14 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1843.pantu, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai (..).

Tādējādi, atņemot no kopējās parāda summas 346,14 *euro* maksājumu 214,14 *euro*, no kuriem tai skaitā dzēsti likumiskie procenti 39,82 *euro* apmērā, atlikusī summa, kuras samaksu atbildētāja nav veikusi, ir parāda pamatsumma 132,00 *euro* apmērā.

Tā kā tiesas izdevumu piedziņa nav celtās prasības priekšmets, prasības summā tie attiecīgi nav iekļaujami.

[5.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96.panta piektajā daļā noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības un nav sniegusi rakstveida paskaidrojumu, nav cēlusi iebildumus pret prasību, nav apstrīdējusi prasības pieteikumā minētos faktus, tajā skaitā to, ka laikā, kad Objektā izveidojies parāds, viņa bijusi elektroenerģijas lietotāja.

Tāpat arī atbildētāja nav tiesā iesniegusi pierādījumus tam, ka būtu veikta atlikušās parāda summas samaksa, kaut gan saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas izpratnē prasītāja ir daļēji pierādījusi savas prasības pamatotību tās uzturētajā daļā, un no atbildētājas par labu prasītājai piedzenams parāds par patērēto elektroenerģiju 132,00 *euro* apmērā, savukārt daļā par parāda 75,84 *euro* piedziņu prasību ir noraidāma, jo minēto summu veido nevis parāds par saņemto un neapmaksāto elektroenerģiju, bet gan prasītājas samaksātie tiesas izdevumi, kuru atlīdzināšanas kārtība noteikta Civilprocesa likuma 41.pantā.

[5.6] Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktā noteikts, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

Pamatojoties uz minēto, kā arī, ņemot vērā prasības daļēju uzturēšanu sakarā ar atbildētājas veikto maksājumu, tiesa atzīst, ka daļā par parāda 174,32 *euro* un likumisko procentu 39,82 *euro* apmērā piedziņu tiesvedība lietā ir izbeidzama.

[5.7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu sprieduma rezolutīvajā daļā norādāmas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās parāda summas, ņemot vērā Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[6] Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (..).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta otro daļu (..), ja prasītājs neuztur savus prasījumus tāpēc, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tiesa pēc prasītāja lūguma piespriež no atbildētāja prasītāja samaksātos tiesas izdevumus.

Pamatojoties uz minēto, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi 93,20 *euro* apmērā, ko veido valsts nodeva 71,14 *euro*, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*, kā arī izdevumi par sludinājuma publicēšanu oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" 17,36 *euro* (lietas 8.-9., 53.-54.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.pantu nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 16,26 *euro* apmērā piedzenami no atbildētājas valsts ienākumos, jo kopējie ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi lietā ir 20,96 *euro*, bet prasītāja, ceļot prasību tiesā, veikusi minēto izdevumu samaksu 4,70 *euro* apmērā.

[7] Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmās daļas nosacījumus, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums atbildētājai labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 189.-193.pantu, 250.^{26} pantu un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

prasību uzturētajā daļā apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Latvenergo", reģistrācijas numurs 40003032949, parādu par patērēto elektroenerģiju 132,00 *euro* un tiesas izdevumus 93,20 *euro*, kopā piedzenot 225,20 *euro* (divi simti divdesmit pieci *euro*, 20 centi).

Atzīt AS „Latvenergo" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas 132,00 *euro*, ņemot vērā nosacījumu, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Noraidīt prasību daļā par parāda 75,84 *euro* apmērā piedziņu.

Izbeigt tiesvedību daļā par parāda 174,32 *euro* un likumisko procentu 39,82 *euro* apmērā piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 16,26 (sešpadsmit *euro*, 26 centi).

Noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Samaksa AS „Latvenergo", reģistrācijas numurs 40003032949, veicama AS „SEB banka" kontā Nr.LV93UNLA0050007013441.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami – Saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas numurs LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un atsauce uz Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 3.oktobra spriedumu civillietā Nr.C33395116.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā, lai netiktu uzsākta tiesas nolēmuma piespiedu izpilde.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Atbildētāja spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Jaunzeme